

Usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 29.10.1997, sp. zn. 8 To 419/97, ECLI:CZ:KSPL:1997:8.TO.419.1997.1

Číslo: 54/1998

Právní věta: Nevzniknou-li v průběhu trestního řízení pochybnosti, není povinností soudu zjišťovat, zda souhlas poškozeného s trestním stíháním obviněného (§ 163a odst. 1 tr. ř.), daný při zahájení trestního stíhání, v řízení před soudem trvá, eventuálně zda bude odvolán či nikoli. Pokud poškozený sám prohlášením z vlastní vůle souhlas nevezme zpět (§ 163a odst. 3, věta druhá, tr. ř.), má se za to, že je souhlas dán. Udělení souhlasu k trestnímu stíhání podle § 163a odst. 1 tr. ř. je právem vážícím se pouze na osobu poškozeného a nemůže dědictvím přecházet na jeho dědice.

Soud: Krajský soud v Plzni

Datum rozhodnutí: 29.10.1997

Spisová značka: 8 To 419/97

Číslo rozhodnutí: 54

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Souhlas poškozeného s trestním stíháním

Předpisy: 141/1961 Sb. § 163a

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 54

Nevzniknou-li v průběhu trestního řízení pochybnosti, není povinností soudu zjišťovat, zda souhlas poškozeného s trestním stíháním obviněného (§ 163a odst. 1 tr. ř.), daný při zahájení trestního stíhání, v řízení před soudem trvá, eventuálně zda bude odvolán či nikoli. Pokud poškozený sám prohlášením z vlastní vůle souhlas nevezme zpět (§ 163a odst. 3, věta druhá, tr. ř.), má se za to, že je souhlas dán.

Udělení souhlasu k trestnímu stíhání podle § 163a odst. 1 tr. ř. je právem vážícím se pouze na osobu poškozeného a nemůže dědictvím přecházet na jeho dědice.

(Usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 10. 1997 sp. zn. [8 To 419/97](#))

K odvolání obžalovaného Krajský soud v Plzni zrušil v rozsudku Okresního soudu v Chebu ze dne 30. 5. 1997 sp. zn. 1 T 23/96 výrok o odkazu poškozeného na řízení ve věcech občanskoprávních.

Z odůvodnění:

Napadeným rozsudkem Okresního soudu v Chebu ze dne 30. 5. 1997 sp. zn. 1 T 23/96 byl obžalovaný K. Š. uznán vinným, že v noci ze dne 2. na 3. 1. 1996 v Mariánských Lázních v bytě svého děda K. L. odcizil z jeho majetku 8000 Kč z peněženky uložené v příborníku v době, kdy poškozeného vylákal lstí z místnosti svědek J. M. Obžalovaný se tohoto jednání dopustil přesto, že byl odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Chebu ze dne 21. 6. 1995 sp. zn. 1 T 71/95 pro trestné činy krádeže podle § 247 odst. 1 písm. a), b), e), odst. 2 tr. zák. k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, který vykonal dne 1. 1. 1996.

Posuzované jednání obžalovaného okresní soud kvalifikoval jako trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 písm. a), b), e) tr. zák. a uložil mu trest odnětí svobody v trvání deseti měsíců. Pro účely výkonu trestu byl obžalovaný zařazen do věznice s ostrahou. Podle § 229 odst. 1 tr. ř. byl dále poškozený K. L. odkázán s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný ihned po vyhlášení odvolání, které jednak sám písemně odůvodnil, jednak bylo odůvodněno obhájcem obžalovaného. Obhájce obžalovaného směřoval odvolání proti výroku o uložení trestu a vytkl soudu prvního stupně, že dostatečně nepřihlédl k významu přiznání obžalovaného. To umožnilo rychlé vyšetření skutku a projednání u soudu bez zbytečných průtahů. Obžalovaný lituje svého jednání, což je umocněno tím, že nemohl škodu svému dědovi nahradit, protože poškozený mezitím zemřel.

Obžalovaný v odůvodnění odvolání především požádal, aby bylo přihlédnuto k tomu, že jeho děd K. L. měl před svou smrtí v úmyslu odvolat svůj souhlas s trestním stíháním obžalovaného. Pro jeho smrt k tomu sice nedošlo, ale právní nástupci zemřelého jsou ochotni jeho souhlas odvolat. Dále považuje za nesprávný výrok o odkazu poškozeného K. L. na řízení ve věcech občanskoprávních, protože jmenovaný byl v době rozhodování soudu prvního stupně již mrtev. Tuto skutečnost soud znal. Uložený trest považuje za příliš přísný a nezohledňující všechny okolnosti případu. Navrhl, aby napadený rozsudek byl zrušen, trestní stíhání obžalovaného aby bylo zastaveno, eventuálně aby věc byla vrácena soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí.

Krajský soud z podnětu podaného odvolání přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, správnost postupu řízení, které rozsudku předcházelo, přihlížel přitom i k vadám, které nebyly odvoláním vytýkány, a dospěl k závěru, že odvolání obžalovaného je částečně důvodné, pouze však ve vztahu k výroku o odkazu zemřelého poškozeného K. L. s nároky na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Řízení předcházející vydání napadeného rozsudku proběhlo v dané věci za dodržení všech předepsaných procesních předpisů. Byla dodržena ustanovení zajišťující právo obžalovaného na obhajobu. Okresní soud provedl veškeré dostupné důkazy tak, aby bylo možno dojít ke správným a úplným skutkovým i právním závěrům. Provedené důkazy pak hodnotil způsobem stanoveným v § 2 odst. 6 tr. ř. a své závěry v odůvodnění rozsudku náležitě vyložil.

O vině obžalovaného nevznikají žádné důvodné pochyby, protože obžalovaný sám posuzované jednání zcela doznal. Jeho výpověď je v souladu s výpovědí svědka J. M. i s výpovědí zemřelého K. L. tak, jak ji uvedl před svou smrtí, a s obsahem ostatních důkazů. Okresní soud jednání obžalovaného rovněž správně kvalifikoval jako trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 písm. a), b), e) tr. zák. Odvolací soud se se závěry soudu prvního stupně o vině a o právní kvalifikaci zcela ztotožňuje a v zájmu stručnosti odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku, protože v tomto směru odvolatel nevnesl žádné námitky. Odvolací soud se zabýval i možností kvalifikace jednání obžalovaného také jako trestného činu porušování domovní svobody podle § 238 odst. 1 tr. zák. Vzhledem k tomu, že odvolání bylo podáno pouze ze strany obžalovaného, nelze podle zásady o zákazu reformace in peius zhoršit jeho postavení a uvedené úvahy jsou tedy nadbytečné.

Soud prvního stupně nepochybil ani při ukládání trestu. Obžalovanému hrozil trest odnětí svobody do dvou let. Pro majetkovou trestnou činnost není odsuzován poprvé. Poslední trest odnětí svobody uložený také kromě jiného pro trestný čin krádeže vykonal 1. 1. 1996 a již následující noci se dopustil posuzovaného trestného činu. Z výpovědi zemřelého K. L. je zřejmé, že poškozený nejprve obžalovanému zapůjčil k jeho žádosti nejméně 1600 Kč. Obžalovanému tento obnos zřejmě nepostačoval, lstí odlákal prostřednictvím J. M. poškozeného, který byl invalidní, z příslušné místnosti a odcizil mu částku ve výši 8000 Kč, kterou měl poškozený připravenou na plánovanou operaci. Takto získané peníze pak vzápětí utratil při hře na automatech. Tyto okolnosti spáchání trestné činnosti spolu s nepřiznivým hodnocením osoby obžalovaného svědčí spíše pro závěr, že uložený trest je nepřiměřeně mírný. Jelikož okresní státní zástupce odvolání proti napadenému rozsudku nepodal, nelze s ohledem na zmíněný zákaz reformace in peius zhoršit postavení obžalovaného. V každém případě pak uložený trest není trestem nepřiměřeně přísným, jak namítá obžalovaný, a jeho zařazení pro účely výkonu trestu do věznice s ostrahou odpovídá zákonným podmínkám ustanovení § 39a odst. 2 písm. c) tr. zák.

K návrhu na doplnění řízení v tom smyslu, aby krajský soud zjistil, zda oprávněný okruh dědiců K. L. odvolává jím daný souhlas s trestním stíháním obžalovaného, či nikoli, je třeba uvést, že toto doplňování důkazů je v dané věci nadbytečné, a proto odvolací soud návrh obžalovaného zamítl. Není povinností soudu, aby zjišťoval, zda souhlas s trestním stíháním jednou daný trvá, zda bude odvoláván či nikoli. Dokud oprávněná osoba sama podobné prohlášení neučiní z vlastní vůle, je souhlas dán, což vyplývá z ustanovení § 163a odst. 3, věty druhé, tr. ř.

Kromě toho zastává odvolací soud názor, že udělení souhlasu k trestnímu řízení podle § 163a odst. 1 tr. ř. je právem vážícím se pouze na osobu poškozeného a nemůže dědictvím přecházet na okruh oprávněných dědiců. Předmětem dědictví jsou věci a majetková práva. Souhlas s trestním stíháním blízkého příbuzného nelze vyjádřit v penězích a poškozené osobě v blízkém příbuzenském vztahu nemusí jít pouze o náhradu škody, ale tato osoba může být dotčena zejména v citové oblasti. Lze poukázat i na to, že například nároky vyplývající z bolestného či ztížení společenského uplatnění rovněž na dědice nepřecházejí z obdobných důvodů. Z toho, že postup podle § 163a odst. 1 tr. ř. umožňuje trestní řád i ve vztahu k trestným činům nemajetkového charakteru (např. podle § 231, § 197a, § 208 a dalších), lze rovněž usoudit, že nejde jen o vztah příslušných osob k majetku. I v případě, že by v dané věci příbuzní obžalovaného za zemřelého K. L. jeho souhlas odvolali, odvolací soud by k této skutečnosti nemohl přihlížet.

Dále se krajský soud zabýval pochybením soudu prvního stupně ve výroku o odkazu zemřelého K. L. s jeho nároky na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.